No és Gaudí

Jaume Aymar i Ragolta
Director de «Catalunya Cristiana» i historiador de l'art

Fotograma de la persona atribuïda a Gaudí, segons el documental de TV3.

Tres imatges autentificades d'Antoni Gaudí, 1915, 1924 i 1926 (màscara mortuòria).

L'espai *30 Minuts* de TV3 *Sagrada Família: compte enrere*, que es va emetre el dilluns 18 de juny, presentava una filmació de l'any 1925, on, segons els realitzadors, apareixia Antoni Gaudí en un casament a Montserrat de dos fills de Joan Munné, un ebenista col·laborador seu. Les imatges, fins aleshores inèdites, pertanyien a la filmació familiar que conserva el senyor Frederic Fargas Teixidó. Ens en férem ressò en el passat número de *Catalunya Cristiana* (1970), p. 12. Però després de veure el reportatge, d'altra banda molt ben fet, hem arribat a la conclusió que, lamentablement, el senyor amb barba blanca i canotier que camina somrient i s'atura davant de la càmera no és Antoni Gaudí.

1.- Gaudí, ja de jove, es resistia molt a deixar-se fotografiar. La majoria de les fotos que se'n conserven, llevat de la del títol d'arquitecte, es van prendre sense que pràcticament se n'adonés. Si en alguna havia de posar, com la del grup d'erudits catalans i rossellonesos al claustre de la catedral d'Elna (1883), ho feia a desgrat i surt mig d'amagat.

2.- El senyor que a la filmació avança cap a la càmera, confiat i somrient, és un personatge alt i corpulent, elegant i que camina lleuger. El 1925, Gaudí ja vivia a la Sagrada Família, consagrat a la construcció. Vestia pobrament, era un ancià més aviat magre, una mica carregat d'espatlles i caminava pausadament (portava les cames embenades).

3.- La forma del front d'aquest senyor és diferent de la de l'arquitecte. També són diverses les faccions. L'any 1924 Gaudí apareix descobert a la processó de Corpus i té molt menys cabell que el senyor del fotograma del 1925. Aquest home de la pel·lícula porta la barba ben retallada i Gaudí la tenia molt més blanca, poblada i desastrada.

4.- No obstant això, en una seqüència del documental es veu un altre personatge passant ràpidament que fa pensar en Gaudí i que no sembla el mateix que camina cap a la càmera.

5.- És cert que la germana Montserrat Rius i l'historiador Josep Maria Garrut el van identificar, però havien passat molts anys.

L'any passat, per aquestes dates, també es van publicar unes fotografies de l'any 1917, on es veia un personatge que es va identificar amb Gaudí en el moment d'entrar a la Universitat de Barcelona. Ben analitzades, es va desmentir que fos l'arquitecte. La fama de Gaudí és tal que podem crear-ne rèpliques fictícies.

LLIBRES

JOSEP CODINA-FARRÉS
Per una vellesa positiva i amb sentit
Claret, 2017, 78 pàg.

Quan arribem a l'edat de la vellesa, podem mirar la vida amb una certa perspectiva i contemplar el que hem viscut i el que estem vivint. Aquesta doble reflexió és el que ofereix l'autor amb aquest llibre. I assegura que en el moment present «hem entrat en la visió que Jesús ens ha donat de cara al futur». Vivències que li permeten ser el qui és ara i aquí.

JOSÉ TOLENTINO MENDONÇA
Petita teologia de la lentitud
Fragmenta, 2017, 76 pàg.

La velocitat amb què vivim ens impedeix viure amb plenitud. El bibliista José Tolentino ens convida a explorar la lentitud, l'agraïment, el perdó, l'espera, la compassió, l'alegria, l'art de no saber... L'autor expressa el seu anhel pel que fa al futur de la humanitat; la capacitat que tenim de poder meravellar-nos de cadascun dels nostres actes.

JOSEP MARIA SAVALL SOLÉ
El cel que ens espera
Ganzell, 2017, 256 pàg.

Aquesta és la vida d'un personatge real, Josep Miralles, un capellà anònim del segle XIX de l'arquebisbat de Tarragona. Un protagonista sense fets extraordinaris, ni transcendència històrica, però fidel testimoni d'un món convuls i tràgic que es debat entre ser fidel a les tradicions ancestrals i la necessitat de refer-ho tot.

VIET THANH NGUYEN
El simpatitzant
Empúries, 2017, 464 pàg.

El protagonista d'aquesta novel·la d'espies és un agent doble dividit entre les seves lleialtats. Meitat francès i meitat vietnamita, aconsegueix fugir als Estats Units després de la caiguda de Saigon. Alhora que intenta construir una nova vida amb altres refugiats vietnamites a Los Angeles, continua informant els seus superiors comunistes al Vietnam.